

L'examen s'estructura en dos blocs.

Al primer bloc, has de triar entre el Model A (text periodístic) o el Model B (text narratiu literari). **Cada text té associades quatre preguntes, que NO són intercanviables d'un text a l'altre.**

Al segon bloc, hi ha sis preguntes, de les quals se n'han d'elegir només dues. **Pots triar les que vulguis entre les sis i les pots combinar de la manera que consideris millor.**

Bloc 1: Comentari de text i redacció (6 punts)

MODEL A

Llegeix atentament el text i respon les qüestions formulades.

La Conselleria d'Educació ja té instruccions per fer arribar la normativa sobre l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius de les Illes Balears aquest mes de gener

**EL TÍTOL OCUPARIA AQUEST ESPAI.
NO HI APAREIX PERQUÈ L'HEU DE PROPOSAR A LA PREGUNTA 1.**

L'augment de les preguntes dels docents ha propiciat aquesta normativa que s'aplicarà de manera immediata als centres.

L'ús abusiu dels mòbils influeix en la capacitat de concentració dels alumnes

La normativa de la Conselleria resoldrà alguns dubtes plantejats pels docents davant l'ús indiscriminat d'aquests dispositius electrònics en l'àmbit educatiu.

Palma

La Conselleria d'Educació ja disposa d'un primer **esborrany** de les instruccions per regular l'ús dels telèfons mòbils dins els centres educatius que s'aplicarà de manera immediata aquest mes de gener. El document, al qual ha tingut accés l'ARA Balears, estipula per primera vegada **limitar** l'ús dels mòbils i dels dispositius afins a les escoles de les Balears, tant pel que fa als alumnes com al professorat.

Així, s'atén una **demanda** de bona part de la comunitat educativa que, ara per ara, no disposa de suport jurídic per fer front a l'abús dels mòbils a les aules. Tot plegat, ha derivat en situacions problemàtiques, com el **ciberassetjament** o l'ús indegut dels dispositius. (...)

Els professors sí que podran utilitzar el mòbil amb finalitats "exclusivament didàctiques i d'acord amb criteris pedagògics". Les limitacions dels mòbils quedaran recollides en les normes d'organització i funcionament de centre (...), que també inclouran regulacions que definiran com emprar altres dispositius electrònics o l'ús ètic de les xarxes socials, entre altres qüestions.

Les instruccions fan una menció especial al professorat de guàrdia als patis i entre classes, que "prestarà especial atenció i extreparà la vigilància durant els períodes de canvis de classes i esbarjos". També es deixa clar que els docents no podran accedir als continguts dels telèfons dels alumnes, si no tenen el seu consentiment o dels seus pares. Ara bé, en situacions en què l'accés sigui necessari pel bé del menor o pel bé comú, com per exemple en situacions de ciberassetjament, *sexting* o violència de gènere, entre d'altres, el centre hi podrà entrar sense permís, segons el seu protocol.

Jaume Cladera, *Ara Balears* (11/01/2024) (adaptació)

1. Posa un títol que reflecteixi el sentit del text. Raona'l (màxim 3 línies) (1 punt).
2. Explica el significat dels mots o de les expressions que, al text, apareixen marcats en negreta. Pots emprar sinònims o definicions (1 punt. 0,25 per concepte).
3. Determina i justifica l'estructura del text (1,5 punts).
4. Creus que el control de l'ús dels dispositius mòbils dins els centres educatius és una mesura adequada? Argumenta la teva resposta (250 a 275 paraules) (2,5 punts).

MODEL B

Llegeix atentament el text i respon les qüestions formulades.

Envio sobres buits a gent que no conec. (...) Escric el nom del destinatari a màquina o a mà, depèn del que m'inspira. La forma, la mida i la mena de sobre varien en funció de la identitat. Cada nom triat a l'atzar a la guia telefònica m'empeny a prendre una decisió o una altra. Si, posem per cas selecciono algú que es diu Sampedro Vílchez, de seguida intueixo que el sobre ha de ser encoixinat, amb les dades escrites a mà, amb retolador negre i majúscules. (...) M'agraden les adreces llargues: avingudes amb nom de general, **polígons**, urbanitzacions, números dobles d'edificis, escales, pisos i, al final, la contrasenya del codi postal. No hi poso mai **remitent**. Al principi vaig estar temptat d'inventar-me correspondències misterioses entre persones escollides a l'**atzar**. Però aquest joc no s'adaptava al meu propòsit: provocar un instant de dubte i aconseguir que, durant una estona o unes hores, la persona que ha rebut el sobre pensi qui caram l'hi deu haver enviat i per què. (...)

Fa deu dies vaig pensar que seria una bona idea enviar-me'n un, de sobre buit. No va ser fàcil triar-lo. Al final vaig optar per un d'invitació, amb paper bo i pestanya llarga. A l'hora de tancar-lo, mentre llepava suaument la tira de cola ensucrada, vaig sentir una esgarripança que vaig interpretar com d'esperança de tornar-lo a veure. L'adreça la vaig escriure a mà i, en el moment de deixar-lo caure dins la bústia, vaig intuir que, durant el trajecte que separa la condició de remitent de la de destinatari, el sobre s'ompliria i em sorprendria amb un contingut imprevist.

Contràriament al que havia **pronosticat**, el sobre no arriba. Fa dies que espero el carter (...) . Suposo que deu haver-se perdut, o que potser algú ha sentit la curiositat d'obrir-lo.

Sergi Pàmies (adaptació)

1. Posa un títol que reflecteixi el sentit del text. Raona'l (1 punt).
2. Explica el significat dels mots o de les expressions que, al text, apareixen marcats en negreta. Pots emprar sinònims o definicions (1 punt. 0,25 per concepte).
3. Quina és l'estructura del text? (1,5 punts).
4. Diries que l'ús freqüent dels ordinadors i les pantalles fa disminuir o incrementar les faltes d'ortografia quan escrivim? Argumenta la teva resposta (250 a 275 paraules) (2,5 punts).

Bloc 2: Sociolingüística i Literatura (4 punts)

Heu de triar i respondre **només dues** de les sis opcions (2 punts cada pregunta).

- a) Situació lingüística a Europa: el règim lingüístic europeu. Reconeixement de les llengües a Europa.
- b) Llengües minoritàries i minoritzades: definició i exemples.
- c) Vols iniciar-te en el món de les xarxes socials i has de crear un canal amb contingut propi. Ets catalanoparlant, però dubtes si fer-ho en la teva llengua o fer-ho en altres llengües que poden tenir més públic. Justifica per què el faries en la teva llengua.
- d) L'escola Mallorquina: Joan Alcover i Miquel Costa i Llobera.
- e) La literatura de postguerra: Llorenç Villalonga.
- f) Comenta les principals característiques de l'obra d'Irene Solà a partir d'aquests fragments de *Canto jo i la muntanya balla*.

El llamp

Vam arribar amb les panxes plenes. Doloroses. Els ventres negres, carregats d'aigua fosca i freda i de llamps i de trons. Veníem del mar i d'altres muntanyes, i ves a saber de quins llocs més, i ves a saber què havíem vist. Rascàvem la pedra dalt dels cims, com sal, perquè no hi brotessin ni les males herbes. Triàvem el color de les carenes i dels camps, i la brillantor dels rius i dels ulls que miren enlaire. Quan ens van llambregar, les bèsties salvatgines es van arraulir caus endintre i van arronsar el coll i van aixecar el musell, per sentir l'olor de terra molla que s'apropava. Els vam tapar a tots com una manta. Als roures i als boixos i als bedolls i als avets. Xsssssst. I tots plegats van fer silenci, perquè érem un sostre sever que decidia sobre la tranquil·litat i la felicitat de tenir l'esperit sec. Després de l'arribada, i de la quietud, i de la pressió, i d'arraconar l'aire fi ben avall, vam disparar el primer llamp. Bang! Com un descans. I els cargols cargolats van estremir-se dins de les seves solitàries cases, sense cap déu ni cap pregària, sabent que si no morien ofegats, sortirien, redimits, a respirar la mullena (...)

I aleshores vam vessar l'aigua a gotes immenses, com monedes sobre la terra i l'herba i les pedres, i el tro escruixidor va ressonar dins les cavitats toràciques de totes les bèsties. Va ser llavors, que l'home va dir cago'n seuna. Ho va dir en veu alta, perquè quan hom està sol no fa falta pensar en silenci. (...)

Cago'n seuna, inútil, que t'has deixat atrapar pel temporal. I nosaltres vam riure, uh, uh, uh, uh, mentre li mullàvem el cap, i la nostra aigua se li ficava coll de la camisa endintre, i li resseguia l'espatlla i els lloms, i eren fredes i despertaven el mal humor, les nostres gotetes.